

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1512
van **ELS ROBEYNS**
datum: 23 juli 2015

aan **BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

Verkeersopvoeding jongeren - Initiatieven

Verkeersopvoeding is zeer belangrijk om onze jongeren vertrouwd te maken met het huidige verkeer.

1. Welke concrete initiatieven inzake verkeersopvoeding werden de voorbije vijf jaar genomen om onze 12-jarigen op een veilige manier aan het verkeer te laten deelnemen?
2. Werden initiatieven genomen die verkeerseducatie in het echte verkeer laten plaatsvinden? Zo ja, welke initiatieven werden genomen en waar werden ze toegepast?

ANTWOORD

op vraag nr. 1512 van 23 juli 2015
van **ELS ROBEYNS**

1. De kinderen waar u naar verwijst zitten doorgaans in het zesde leerjaar van het lager onderwijs of in het eerste jaar van het secundair onderwijs. Op het einde van het lager onderwijs moeten er met betrekking tot verkeer eindtermen bereikt zijn. Algemeen houden deze in dat de kinderen (als 12 jarige) veilig aan het verkeer moeten kunnen deelnemen als voetganger en fietser. Doorheen het kleuter- en lager onderwijs wordt er dan ook getraind en getest. De Vlaamse overheid heeft met de Vlaamse Stichting Verkeerskunde en in samenwerking met verschillende partners materialen en initiatieven ontwikkeld. Een volledig overzicht vindt u op <http://www.vsv.be/verkeer-op-school>. In het antwoord op vraag 2, ga ik in op recente initiatieven.
2. Educatieve initiatieven inzake verkeersopvoeding monden idealiter steeds uit in een activiteit in het echte verkeer. Concreet beginnen de trainingen die kinderen krijgen altijd in een beschermde omgeving - de turnzaal, de schoolspeelplaats. Na voldoende training gaan leerkrachten met hun klas het echte verkeer in. Echt gevaarlijke plaatsen worden uiteraard vermeden en er wordt gezorgd voor voldoende toezicht. Maar ook dit evolueert doorheen de jaren en is gerelateerd aan de psychomotorische ontwikkeling van kinderen.

Zo gebeuren voetgangersactiviteiten met kleuters steeds hand in hand met een volwassene, maar in het vierde leerjaar gebeurt dit echt alleen. Kinderen van 9 à 10 jaar zijn psychomotorisch namelijk voldoende ontwikkeld om hun verkeersvaardigheid in het echte verkeer te trainen en te testen. Het 'Grote Voetgangersexamen' dat gelanceerd werd in september 2013 test de mate waarin leerlingen de vaardigheden beheersen die nodig zijn om als voetganger veilig deel te nemen aan het verkeer. In het schooljaar 2014-2015 namen 8.590 leerlingen hieraan deel, waarbij er 7.874 (91,7 %) slaagden.

Het sluitstuk van de verkeerslessen in het lager onderwijs is het 'Grote Fietsexamen'. Het is bedoeld voor de leerlingen van het zesde leerjaar en wordt georganiseerd sinds het schooljaar 2011-2012. Bij de overstap naar de middelbare school zullen de leerlingen vaak zelfstandig naar school fietsen, doorgaans verder van huis. Met het educatieve pakket van de VSV en het daarbij horende examen kunnen scholen hun leerlingen voorbereiden. Het 'Grote Fietsexamen' maakt ook meteen duidelijk aan welke verkeersregels en praktische vaardigheden de jonge fietsers nog speciale aandacht moeten besteden. Het initiatief groeit gestaag en telde het voorbije schooljaar 9.939 deelnemers, waarbij 8.744 leerlingen alle vaardigheden onder de knie bleken te hebben en slaagden voor het examen.

Met deze projecten bereikt de VSV momenteel ongeveer 20% van de scholen. Een aantal lagere scholen organiseert echter een verkeerseexamen zonder registratie bij de VSV, met eigen materialen en eventueel met de hulp van de lokale politie(zone). De VSV probeert deze scholen, vaak individueel, te overtuigen zich te registreren, op die manier streven we naar een uniforme manier voor het afnemen van de examens.

In aanvulling hierop, met het oog op het realiseren van een verticale leerlijn, organiseren we in het lager onderwijs ook 'De Grote Verkeerstocht'. Sinds 2010

kunnen alle leerlingen van het vijfde leerjaar basisonderwijs deze test afleggen. De toets verloopt volledig online. Met behulp van realistische foto's en filmpjes beantwoorden de leerlingen op een computer van de school 25 meerkeuzevragen die handelen over vijf verschillende onderwerpen: verkeerstekens, voorrang, positie op de weg, defensief verkeersgedrag, algemene verkeersregels. De vragen zijn gebaseerd op wetenschappelijke inzichten over onder andere risicoherkenning in het verkeer. In totaal legden vorig schooljaar jaar 26.570 leerlingen de toets af, 21.355 leerlingen (80,4%) gaven minstens 17 correcte antwoorden en waren dus geslaagd.

In het schooljaar 2015-2016 lanceert de VSV daarenboven een nieuw initiatief: de 'FietSOMeter'. Dit is een project voor het eerste jaar van het secundair onderwijs (leerlingen van 12 à 13 jaar). Veel lagere scholen maken werk van praktijkgerichte verkeerslessen. Maar in het secundair onderwijs valt dat grotendeels stil. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat er met betrekking tot verkeers- en mobiliteitseducatie in het secundair onderwijs geen resultaatsverbintenis is. Wanneer de scholen aantonen dat ze een inspanning leveren is dat voldoende.

Met de FietSOMeter willen we secundaire scholen ondersteunen in het trainen en testen van fietsen in groep. Bij de echte test in het verkeer, moeten de leerlingen per zes (met een begeleider) een parcours afleggen en vijf basisvaardigheden tonen die verband houden met fietsen in groep.

Als bijlage bij dit antwoord vindt u een Excel-document met de gemeenten waar de besproken initiatieven werden toegepast in één of meerdere scholen.

BIJLAGE

Overzicht